

ТЭМБУРЕ

Шькое Тэсэи

КÖРДА

1731

134

SĪKOE HĒSĒN

TĒMBÛRE KUEDA

Erewan - 1965 -

(Herbest)

Шькое Жасан

Т Э М Б У Р Е
К Ö Р Д А

Нәширәтә
"Найастан"
Ереван-1965

Шкое Гасан
Курдская лира
(на курдском языке)
Издательство „Айастан“
Ереван, 1965

Շկոյե Հասան
Քրդական քնար
(քրդերեն)
«Հայաստան» հրատարակչություն
Երևան, 1985

ДЭНГЕ Э'МЬР

Мьн ав вэхар жь каникэ кэрася,
Дэнгэки зяз жь чэвкание мьн пьрси
Го:—баве тэ эз вэхарьм, нэма ти,
Кале тэ һат, эз вэхарьм, нэма ти,
Wэхт эw бьрьн, дэwра wan чу, тэ һати,
Эз кэ һэмэ, канйа э'мрьм, бьзанби.
Гөлмэке жи тэе ль мьнхи, дэрбазби,
Ле хwэзьл wi, к'е кэ нэма ниве ре,
К'е шөхөли у ишьq да та горе,
К'е тэмьзкьр, к'е ширьнкьр эв канйа,
К'е нэqшанд, к'е ньтьранд эв дьнйа.

Ленниград
1961

НЭДАДХАНА БЭХТЕ ДЫНЬАЕ

WƏTƏNE MЫH

Wətəne мын, мыскəне мын,
Төи эрш у эзмане мын,
Төи мынра чар у мыкан,
Төи мынра сосын, рьнан,
Төи мынра теле сэр саз,
Төи мынра бəхт у мыраз,
Төи мынра мəфəр у рөн,
Һоба мынə бекəd, тьм нөн,
Бей тə эзи бе дьл, щəгэр,
Эмыр мынра сөр у багэр,
Багванəки бе гөл, багчə,
Хəрибе бе капек, агчə,
Мəсие бе ав, бе бэр, окиан,
Тəйре бе баск, қанат у шан,
Стəйра бе эзман у эрш,
Гөла бе бин, бе рəнг у рəвш,
Бэрбь қөлбе лап дур һəрьм,
Щинге хəриб эз быгэрьм,

Төи мьира шарур бьлбьл,
Дьрэвини хйале дьл.
Сэр эрша жи бьминьм дур,
Те мьн гэрмки вэк рожа нур,
Тө Вэтэне зор Советие,
Төи к'ана бэхт у шадие...

Тьлбис
1962

ЛЕНИН

К'эбири тӧ,
Э'зими тӧ,
Г'эйат у рӧк,
Нубара нӧн,
Тэ ишьд да
Э'рш у эрда,
Э'мре бӧнда.

Тӧи рожа
Э'рш у зӧмӧн,
Бь наве тӧ,
Бь рӧке тӧ
Дьийа дьжи,
Дькӧ зынгин...

Ленинград
1962

БЭР ШАЛАШЕ

Н'ьк'ятә бой мьн,
Әв ши у һатън,
Әв шар у шалаш,
Р'азлива чәвқаш...
Әв нәхше әһаз,
Әв гөле нәһас,
Әв мөнбәт у саз,
Әв ньк'йата наз,
Әв шарә Ленин,
Әв бърща нарин,
Дьһйа у зәмин...

Р'азлив
1961

* * *

Сэкьнимэ ль майдана азайе,
Бьрщ у некэл дьднэ мьн ноб, шайе,
У вьр мьнра дьк'ельми нэр кэвэр,
Оса нэвас қьсэдькьн вэк ногьр.

Чава рокэ октябре пале рус
Сьнгу к'отан дьле дэвра фэш, э'ьрнус,
Аврорае нурхвэшкьрн қәйд, чидар,
У хольқанд дэвра нурэ азадар.

У эв майдан, у эв содақ, у бажар,
Мина дайик лури кьрн эшқ, к'обар,
Дэвра тэзэ нэмез кьрн, рамусан,
Чава мьк'ан, чава чара эвд, әисан...

Ленинград
1963

КЪЛАМА МЫН

Әвина мын, у рөке мын, у дьле мын
Т'эмам бона тэйә, Партия...

Кълама мын, мьраме мын, у сазе мын
Т'эмам бона тэйә, Партия.

Һ'әйата мын, у ә'мре мын, жишна мын
Т'мам бона тэйә, Партия...

У рожа мын, у тәва мын, ишьда мын
Т'эмам бона тэйә, Партия...

У зена мын, у мела мын, к'эмала мын
Т'эмам бона тэйә, Партия...

Qәwәта мын у һәwa мын, нәфәса мын
Т'эмам көба тэйә, Партия...

Ленинград
1961

БЭРБЬ ДЭШРАН У ДЫНЬАЕД НЭДИНАР

Дур жь чиае Әлэгәза сәрсәдәфә әршнәмез,
Ль к'ө бьһар к'ау дьһунә дәнге тәйра,
сәда пез,

Ль к'ө гөнде к'өрдайә ро мина к'арбар
бунә рез,

Ль к'ө қиз у хорте к'өрдә нав у навдар,
нур, нәдәр

Бь хәбата хвәйә шәмал әшқ у шайи
кьрын бәр,

Ль к'ө ноли кание к'әүсәр к'ьламе мә
дьхөһхөһьн,

Зәрие мәйә к'ауә к'өбар ль нав дәшта
дьмьльмьльн,

Чава сосьн, ркәне рәпг, әв тәва зер' тәв
дьшхөһьн...

У әв тәмам, у әв тәмам дьле мьнда, бәр
чәве мьн,

Ленинград, тә бум меван, чава әүләд ль
дйа амьн.

Йа кӧ дурва дьдӧшьри у дьшхӧли мина
чӧра...
Ле бь гӧф у кина пашьн рабу вӧщйа дьле
пала,
Дӧст сӧр чӧрха тарица нӧн Ленин титан вьр
фӧрман да.
Бӧр бьруска «Аврорае» тиш-тиши бу тӧрйа
зӧмин,
Щерге пала ньщумкьрьн мина пеле окиана
дин,
Зйае зӧлме дӧсра нӧвсда нивбьӧщи натӧ рае,
Нур..пелӧсие Октябре ишьддан гӧр вӧк
щӧмс, рое.
Дӧвра тӧзӧ бь титани гавда ль сӧр
хвӧлйа аза,
Фькра Ленин вӧлате кӧвн кьр мовӧта бӧхт
у рӧза,
Нӧр дӧдӧкӧ мӧйӧ бьчук, нӧр салӧкӧ мӧйӧ
к'ӧбир
Ль хопане бу нан у рьсд, ль бӧрие
ти—бахче нӧдир,
Ӧв бун к'очк у дӧсре рӧнгин, бажаре ро,
гӧнде бьнӧшт,
Фабрик-заводе зерзӧмин у нӧбуна бӧр у
лемьшт;
Вана гӧнаст бӧре бӧра у чйае щуд данӧ
сӧр чйа.

Хwэстын у ра, фькра аза, чава бьруск
ль ши лэqйа,
Зора мэйэ зэндэгьрти ранэгьрт сэр зэмин
у эрд,
Жера тэнг бу эрд у дьнйа, эw ньдуде дьне
дэрк'эт,
Әwe бэрбь эрше бекэд ренга щәде мара
вәкьр,
Дәрпа мэйэ хәдар, гьран, тира орта әзман
qөлкьр,
Сэр «Востокед» дәwранqәлеш Гагарине мэй
пәләwan,
Титове мэй мери мерхас, щәгәрпола,
qорсахтитан
Ньq бун бьне мәзиле шин у фьтьл дан
дора щинан,
Һива незик, мәщруме дур-нәдәwане мэйэ
пешин,
Жь wьр әме һэйло дәрэн сэр Венера
льбаснарин,
Ә'длайе тьм ишьq бьдә сэр мәзиле эрд у
әзмин,
У әфатйа бекәд-ньдуд, һөнөре мэй октйабри
Дәwре дәwра we тьм вәкә бэрбь дьнйаед
рәшьк-тәри,
Бэрбь роед нәк'ьвш әйан, бэрбь дәwранед
нәдиһари.

Ленинград
1961

ЭСКЭРЕ СОР У ПИРЭДЕКЭ КӨРД

Гешкеши 40 сали а Эскэре Советие

Паиз бу һынге, паиза дэрэнг,
Шелиа бун иди кэму нэхш у рэнг;
Ль Ван чоле рут у чоле тэзи
Т'эне ба дһат, у ба дьбэзи.
Әw сөра дьһат, мина зьлфэқар
Сэр у чэв мэриа дьбрья, давит,
У бае шэҰат дькьр фитэ-фит,
Әw чоле бешқ мина дьле тэнг,
Wэк гонде wepан, бекьс у бедэнг.
Дашнаке хунхөр дьк'шиан, дьчун,
Ль сэре риа Ван думан радьбу.
Нав думанера дьбрьдин сынгу,
Ә'йни нотьли wan стэйре дур.
Иро-һеуэрзэ, у иро-қижин...
Ль чиеда дашнак тотбун, шьртьтин,
Әw зьравқэти, нотьли зара,
Чапьк шэнгэсиар нэдьгһишт wanpa.
У әw дьрэвин, дьчун һэр 'алиа,

Бубун кэзар бьр ль чиа у гэля,
Чава чьвика щида бьбэщэ
Ль бэр ледана тэйре атмэщэ.
Дашнакед дьжмын, қомси у нэйар
Бьн эрдеда, қэй тэ го, чунэ хар.
Кө қэт'ьлр'еж чун, щие пэ'ние Ван ман,—
Әш чэша тэйрок, селав у тофан.
Ль һэвра кэниан дэшт, зозан у гөнд,
У тэв зэрьқи сэр чиае бьльнд.
Әскэре мерхас дһат, дьмэшиа,
Т'оз у хөбар жи ль пэй һьлдьк'шиа.
Силкэ дьбрьқин бэр шэwқа тэве,
Ә'йни нотьли агьре шэве.
Һэспе ван,—к'өмэйт, һэспе ванэ—ше,
Қөмандаре сор кэтьбу пешие.
У бэйрақа сор дьлист бэр бае,
Чава шэмдана бэхт у азайе.
У әскэре сор гһишт бедэра,
Гөнди—сэр ханиа, ль сэр сьвдэра.
Пирәдекэ к'өрд рэви, чу пешие,
Нап у хве зузка дэрхьст жь пеше.
Кө тэwақэ кьр пирэдайка к'өрд,
Қөмандаре сор п'ешкеш жь дест гьрт.
Гизма қөмандар к'өндэ бу пире,
У зөлма Р'оме ььр кэтэ бире.
Ле көр' көштьбун, көштьбун бьра,
Т'эзэ-тэзэдэ әш к'эл к'эт. гьриа.
Мина бэра рэш дэрде we пелда,

Дәрде хөльди жь дәсте әвда...
У се-чар ферьз к'әтнә бьн мьла
У чәва хьстьн баде дәзмала.
Бой рожа хвәши, рожа азайи,
Әве хәвәрда бь дьле шайи:
— Әскәре урьс, һун—мәра бьра,
Мә хьлас дькьн жь дәрд у кәла...
Әм нәйре вәнә, әм вәра моташ,
Һун мәра дәлил, һун мәр'а илаш.
Кәта һун һатьн, вә мәра гиһанд,
Р'оме, дашнака к'ока мә қәланд...
Р'оме жи кьрьн кьред кьрани?
Әв дөрзити бу, хвә нә мерани.
Қомандаре сор, намьл у қәрән,
Заре урьси, зәлал у фәрән
Р'етьн гөл у нур, вәкьр дәре дьл.
Дәнге ви—ширьн вәк к'өбра бьлбьл.
Го: «Әм һатьнә жь шьмала дур,
Ленин дайә мә әхтиар у дәстур:
Мә хәрқ кьрьнә тәхт у таше кәм,
Анйә сери нәзар-нәзар мәрәм.
«Һәр мьләтәк, дьвежьн партиа у Лении,
Бьра дәрбазкә бь әмре зәнгин.
Жь палара фабрикә у завод,
Ле пара гөндиа-хвәли, хәта шот.
Кәму к'әдхөр, зальм у мьлк'әдар
Жь тәхте зөлме гәрә бенә хар».
Ль дьне ве бьқәлә нәмрутиа бәре,

У һ'эзар-нэзар хwэндие жь wэ дэрен.
We гөвөкөвкэ бьлура шьвен,
Т'ьм һуне бьстрен бь дьле ша,
Бежьи к'ьламе әмре мәй аза...
Qөмандар газет дәрхьст пашьле.
— Дае, бьһер тә ль ви шькле ле,
Әва Ленинә, әв—гөндие доре...
Ленин дьхунә декрета хwәлие».
Әскәрәки сор жь пире пьрси:
— Тә к'өр'а wa баш зани ур'ьси?
— Әз бь хwә нава урьсда мамә,
Бав у бьре мьн wьр шьван бунә.
Һатьм, мьн мер кьр ль ви Wәлати,
У әмре хwәда рожа хwәш нәди...
Кө әскәре сор һат, жь we роже
Wәлат гәмьз бу жь қир у доже.
У готне Ленинә дөр, қимәт
Пирәдера бун һәбун у дәwләт.
Пирәде гөлда, wәк қизәкә щан,
Ль доре бу чәрх к'озикә гьран.

Жь мьн пьрсин: «чь кьздьки
Ль ве дьнйа к'ау, назьки?».
Мьн го: «заре мэйя к'орди,
Кө мьләте пьрти-пьрти
Дьщвьинә у дькә йәк,
Чьқас пьрбьн қәзйа у шәк,
Чьқас бьбә щәнг, тәристан,
Әвә шәмсе көрд, К'ордьстан...
Һәрке весә шәмсе нәдир,
Бьра пешие бьдьм тәхдир...»
Жь мьн пьрсин: «чь кьздькй
Ль ве дьнйа к'ау, назьки?»
Мьн го: «зәриа наз у бәдәу,
Кө бьрандйә мьн хәүа шәв,
Кө бей җейа төнә әмьр,
Әвә мьнра чар у сәбьр,
Бей җе төнә кьлам у саз,
Бей җе төнә мәрәм, мьраз...
К'ау, зәрйа мьн К'ордьстанә,
Дьли бь җе барьстанә...

Эзым Сиабэнд, Мэме эвин,
К'ау К'ордьстан Хэще у Зин.
Эзе бьдме эмре хвэ жи,
Кө К'ордьстан тэне бьжи,
Тэне бьжи, бьбэ аза,
Бьбэ к'ана бэхт, мьраза...

Ленинград
1964

САЙАТ—НОВА

Сазе сэдэф бь мәнбуи у щәшаһьр
Дьла ракьр духана рәш, алав, агьр,
Жь сәда ви Сайат-Нова тьм ма бәнги,
Жь дәрде дьл қиранд, лиланд нәзар дәнги.

Кьлама ви нөбпәршәдә, фьри к'обар,
Бу тохьме сосьне рәхт, рькане нар,
Көб кьр дьла, бь ше нәлийан дьле әвин,
Бь ше нөбе нөб у кьлам дьбьн һешин.

Кьламе ви нәзар аһаз, нәзар навй
К'аш хөлхөлин, дьняа кьрын баһар, һавин,
Әвина ви к'урбу жь йа Сиабәнд, Хәще,
Кәму әвин сәр тьрба ви тенә нәще.

Нав әмре қул, әмре зәлул, рәш у тари
Ви йшьқ да дь шьвета шәмсе нари,
Сәда ви нор, нөба ви гөр, нура фьнди
Жь ви мәнбуб, сәр шира йар дьне нәди.

Гәрүәз дьдә нав-сәда җи ль ру дьне,
Нолй баһар дьле әвин дькә хьне,
Төнә мьрын бой наве җи дәнг у к'ьбир,
Дь қөранада әҗе бьжи к'өбар у жир.

Т'өнә фьрқи бой дәнгбеже һ'өб, әвйне,
Әҗ ньзанә фьрқйа дина у кәбине,
Мьлэт педа, дьнйа педа жер'а мәщлис,
Дьхөлхөльн к'ьламе җи к'өбар у зиз.

Тьлбис

11/IV—1963 с

* * *

Әз бумә ль щәнуба дур,
Кө Әлэгәз әрш радмусә,
Әз бумә ль ощаха нур,
Кале we кө тьм мерхасә.

Бешйка мьн чайир-чйман
Бь хәмла хwә нәзар рәнги,
Печәка мьн мьж у думан,
Бәр нәмеза чйае бәнги...

Ленинград
1964

* * *

Эзе бьстрем, бьстрем, бьстрем,
Эзе бьстрем тьм жь дьл,
Тэв.дэнгбеже мьлэте хвэ
Эжи шарур у былбьл.

Дэнгбеже мэ дэвр у қөрна
Бунэ рож, һив у шэмдан,
Эдэба мэ нурэ зэнгин
Буйэ хэмла ру эзман,

Дишане мэ кэмн у тэзэ
Агьр данэ дьле мьн,
Тэмбур-сазе кэмн у тэзэ
Вехьст чьра рөне мьн...

Ленинград
1964

* * *

Тө бьнвисә, өса бьстре,
Кө жь қорна теки газы,
Кө бь фькра пәрwәз бьдй,
Ә'йни чаwа тәйре бази,
Кө гьлие тә бьтәисьн
Ноли дөре пьраwази,
У жь қорна шәмал бьди,
Һәр кәс жь тә бьбә рәзи,
Әшq у көбе бьдй дьла,
Шайир ль тә биньн хwәзй,
Чеки багче гөл, бьлбьла,
Кө тьм шиньн гөлед кәзй...

Ереван . . .
1960

ДӘҠӘТӘ ГӨНД

Ҡәхте зөрнә дькә қужин,
Дәф к'обари дькә гьмин,
Дәнг дьгижә һәйло чйәе кәр,
Әшқ у шайи дькә сәфәр.
Мина гөле нав Ширазе,
Қалчиҗәке Әләгәзе,
Қиз у буке ви гөнде чйе,
Ноли һиве, ноли рое,
Мьна дькьн шәве у сие,
Кө тенә нав дәф-дәҠәте,
Дьбьнә чит ль говәнде,
Дәфчи жи кө дьқирине,
Хорт у зәри тен һьмбәре,
ДәҠәт дьһа дьбә гьран,
Һәв дьщьвьн бок'әбәран.
Шабаш кө те пәй шабаше,
Пир у кал жи тен тәмаше.
Қәйдә һәма бу һивьри,
Сәрговәндие калә нери,
Йан пирәкә к'ефлиә қәшәнг

Дьнежинэ дэзмала рэнг.
Бэрщенике буке йэксал
Шэwqe дьдын сурэте хал,
Позе wанэ пйжинэ кер
Дьла дьбын хэнцэр у к'ер.
К'ижан кэча тэзэ мал те,
Ноли сева жь qодрэте
Йан хоринга жь эрша бе,
Бь диндара хwэйэ к'орди
Дьла дькьн нэзар пьрти...

Ленинград

1961

* " *

Бъре ширьнтър чь һэйә, бежә,
Бежә, чь һэйә бьре ширьнтър,
Кӱб-кьзкьрна шәват у агьр,
Къзина лап кур, шәвата лап гӱр.
Бежә, чь һэйә бьре ширьнтър,
Әвә чар-мькан, гӱмана събе,
Бърао, нәки кӱнге гьри те,
Бърао, нәки кӱнге бин дәрте.
Бърайә ахьр бина бәр мерьв,
Әв ләвза ширьн кӱнге бйә әерьф,
Ахьр бьрайә тьм тәйаха дьл,
Дәрде бьратие нәвинә кәвьр,
Әв дәрде гьран шьпукә, агьр...

Тълбис
1963

МАЛА БЕ ЗАР'

Мала бе зар у бе тѣфал
Мина лѣмда бешѣвѣ, шѣмал,
Мина гуза пуч, бе какъл,
Мина сѣре бекъш-аѣл,
Мина бахче бе гѣл, бѣлбѣл,
Мина мѣрие бе рѣн у дѣл.

Тѣлбис
24/IX—63.

* * *

Дәфе сыпи мина қыша дәрпаизе,
Сәре тәда нөр тәйсин, кәтнә резе,
Бу шәрәки зори гьран, малхьрави,
Дәфе сыпи һ'ощум кьрын, е р'әш р'әвин.
Сәре тә бу мина сәре Игьрдаге,
Кавл аһьлие дьл тә ани бәр ах, даг'е.
Wә'дә, мина һәспәки бе гәм у дьзгин,
Бае хwә гьртйә, мьрьнера дьбә мьзгин,
Тө һьлдайя, тә дьк'шинә бәрбь қәбре,
Ижар wәрә, малхьраво, бькә сәбре...

Гьлбис
1963

* * *

Кэзар бьһаред рэнгин,
Кэзар һ'об у һ'ызкьрын,
Кэзар қиз, хортед бэнги
Wэхт у wэдэ эw бьрын...

Кэзар бьһар е тэбэн,
Кэзар мөнбэт йа тэбэ,
Кэзар эмьр е тэбьн,
Wэхт-wэдэе тэ бьбэ...

Лэнинград
1961

ЗАР'ОТИЙА МЫН

Бэр гөһе мын дькә зынгин
Дэнге сазе ньк'йати,
У пел дьдә дьл-рөһе мын
Ноли бәра ньлк'әти.

У бира мын чава бәләд
Мын дьбә бәрбь заротие,
Эз дьчъмә мала мә гөнд,
Йа кө рәш бу жь тәние...

У мын тьре тәндурә сар
Антех теда майә гөр,
У шәв у ро әш дьшхөлә
Тәв зар'отийа мынә дөр...

У жь тәшле те к'алина
Те барина бәрх у мйа,
Челәк, гольк дькьн мьзин.
Чәв рйа малхе кәванна...

Ах, мьн тьре эде мьн ва
Альф тинэ у дьде,
Ах, мьн тьре ва ьнка мьн
Э'лбэк һьлда, чу тәҫле...

Ах, һелина заротийа мьн
Р'аст һькйата агьри,
Эз вәгәрйам, щарәке жи
Мьн к'ур ль we пьһери...

Ду дькьшйа к'өләка мә
Бьльнд, бьльнд мипа зйа,
Тәв ҫи дуйи заротйа мьн,
Ах, әзменда дькәля...

Ленинград
1962

ТЭРЩЬМЭЧИЙА «МЭМ У ЗИНА» АКМЭДЕ
ХАНИ СЕДА Р'УДЕНКОЕРА

Тэ вәкьрйэ Акмэде мә дьл у диван,
Тэ һьлдайэ мъж-думана сәре Сипан,
Тэ сәр «Мәм-Зин» да алики хобар у си,
Акмэд һатйэ у сәкьнийэ рэх Фирдуси,
Занина хвә тә бона к'өрд кьрйэ шәмдан,
Жь хьзна к'өрд тө дәрдьхй лал у мьрщан.
Тэне хенщи шьер—диwane мэйэ бөһөшт,
Ль ве дьне тәра төнә, төнә тө тышт.
К'е we бежә бь рөһе хвә тө нә к'өрд,
На, тө Зини, Зина тәзә эвин гьрти,
Бь дьле хвэй кьнез, шәват, ләтиф у наз
Буйи бәнги сәр щьмәта к'өрдә мерхас...

Ленинград
1964 с

Ә'мър, рөне мьн Таһарә,
Звььстана сөр' у сәрма
Бь бәшера Ұийә әзиз
Дьле мьнда тьм бьһарә...

Ә'мър, рөне мьн Таһарә,
Наве Татей ширьн, әзиз
Қапие мьнда, кө хөлхөли,
Қапие мьн тьм бәхтәҰарә...

Ленинград
1962

МАНАРЕ МЫНРА

Кэзар гөлан бь гөле ал,
Кэзар бьһөшт, бьһаре нар,
Сосьне рәвш, рькане хал
Вэбьн бьра бь эшq, шәмал,
Эмьр у бәхт бьдьн Маһар,
Маһар бьбә чйа, сьпьндар,
Әш бьбә бьрщ ль пьшт Таһар,
Бьбә стун, чьра мале
У бьльндкә нав-дәнге we,
Wәтәне мәй рәнгин, пьрқгах
Нав дәнге wi ле бьбә шах...

Ленинград
1962

ДЪЛЕ БЭНГИ

※ ※ *

О, чьдас хвэшэ, кӧ дьлк'эти те...
Дьне нагӧһерьм эз бь щьнэте...
Мьнра дьк'энэ һэр бэр у кэвэр,
Дьһиа у эалэм у рожа агьр.

Чь мьнр'а р'эш бу, чь мьнр'а тэ'ри,
Кьрйэ ронайи деме фэнэри...
У эз дьхазьм тэв к'ӧбар йаре
Диса бьгэрьм ль ве аquare.

Дьхазьм тэне пера бьгэрьм,
Дьхазьм пера эз һэрьм, һэрьм,
Дэрбазьм нэму к'учэ, соqаqа,
Т'эрка we нэкьм т'ӧ шар, тӧ дэqа.

Пера бьгэрьм эз к'ӧбар-к'ӧбар,
Тӧ шар тер нэбьм жь деме нубар,
Дьһа кьз бькьм ве дьһиа рэнгин,
Дьһа кьз бькьм ви өмре зэнгин...

Мезэкым тәне We у диндаре,
Бьзанбьм кәму нет, сөре йаре,
Дарем кәнаре көба мэйә бәр,
Көбе у әмьр тәв текым дәфтәр...

Ленинград
1964

Эз ныз дькым, кӧ дьлк'эти хэбэр дьдын
ширын-ширын,
Кӧ бь шэват һэв дьньһерын, пэзэре шан
мина тирьн.
У деме шан нур дьбарэ, кӧб дьбарэ,
дэҕэ-дэҕэ.
Дьле эвин к'ура эгьр, эш нызанэ сӧр у сэҕэ.
Һэв дьһерын, һэв фэм дькын бь зьмане
кӧбе у дьл,
Дьле бэнги у эвинын әмре мада сосын у гӧл.
Wэтэн шанра бӧһӧшт, щьнэт, бьһарэкэ нурэ
нари,
Ль к'ӧ эвин, ль к'ӧ мӧһ'бэт, ль к'ӧ шайи,
бэхтэWары...

Ленинград
1964

Бь көба хwэ кəwа гозэл ле кър к'ьбаб дьл
у щэгэр,
Һишт бьриндар, һишт тэнгəзар у тək да wi
көл у к'əсэр.
Бьрина wi, ах, йа дьлэ, нə йа шура у
хэнщəра,
Дэрмане we пəйдə набə ль т'ө əрда, ль
т'ө дəра.
Нəта кəwа гозэл нəе у дəст нэдə сэр
бьрине,
Бьрина wi на ахьбə у эша дьл нае бьрине.

Ленинград
1963

* * *

Тө гөли, нари, фәнәри,
Тө дъли, чари, щәгәри,
Ширьни, нәбат шәкьри,
Тө бини, кәйат, агьри...

Тө сима тәмбур у дъли,
Qәмәра шарур, былбъли,
Qәмәра щьван, щәйрани,
Тө бәра кәлан, дәрдани...

Ленинград
1965

Навк'елка к'аW ѓса зьрав э'йни мина qэвза qэме,
Позе пйжин, дэве морморк к'ъшандьнэ бь
qэлэмс,
Г'ор'е зер'ин к'өр дьшх'олэ мина тэва
навина гэш,
We дах к'ърйэ дьле эвин, ле рак'ърйэ духана
р'эш...
Мэш, натына шейэ гозэл, хwэли сэре
суравелке,
We дах к'ърьн хорте эвин, агьр к'ърэ дьле
хэлке.

Ленинград
1962

СОЗЕ ЗЭРИЕ

Мьн го:—зэрие, малхьгаве, тэ мьн бьранд
хэҠа шэве.

Ҡе го:—гэдэ, баҠар накьм эз жь тэ у ве
хэбэре...

Мьн го:—досте, эз нэйране, тэ дэрд кьрйэ,
бькэ дэрман.

Ҡе го:—дине ҠэсҠэсэо, бэсэ зоре бьди
зьман.

Мьн го:—зэрие, деме тэй нур рөһ жь қальб
дькэ кьрас.

Ҡе го:—дино, змане тэ жь к'ө тинэ лэҠзе
нэнас?

Мьн го:—зэрие, жь к'эрба тэ эз нэхҠэше
гьран, бэт'ал.

Ҡе го:—хорто, бэсэ бьки ван лоқәте бошэ
бэтал.

Мьн го:—зэрие, дьлкэвьре, тэ эз аним дэве
қэбре...

Ҡе го:—тө к'өрд һа ро-нивро ль һөрмәте
нагьрэ ре.

Мын го: — зәрне, қә тө зани дьле мында
чь агьрә...

We го: — хорто, әжи заньм, агьре көбе чьқа
гөрә...

Мын го: — зәрне, әз нәйране, әзи һивһа созе
тәмә.

We го: — хорто, бей хвәзгини, әзә әсә йанга
тәмә.

Ленинград
1961

* * *

Мьнра дьвен: «Бэнгийи тō,
Шьере тәда алав, агьр,
Кōба хwәда хәмгини тō,
Дьк'ъзьрьн тә щәгәр, дьл...

Дьвен: «Бежә наве йаре,
Әшкәрәбьн тә сер у сөр,
Дьл, щәгәр тә нәен харе,
Кембә алав, кембә агьр...».

Ленинград
1964

* * *

Гозэл зэрие эз бум меван,
Меване ноб-эвине,
Мьн дькэлын щэгэр у шан,
Дьл те дэнге нэ'лине...

Дьвем: «Wэрэ тэ рамусьм,
Һатъмэ жь хэривейе,
Кале дьле тэ бьпърсьм,
Пэзкувинга сэре чие».

Тълбис
1964

* * *

Тө һур нәкә у нәшкенә ль мьн дьл,
Нәчә, нәчә, мьн нәһелә тәк тәне,
Әз былбьльм, тәи мьнра ә'мьр, гәл,
Бь чуйине тө нәдә мьн ньч, тәне.

Бьра бьшхәл деме тәйи фәнәри,
Ә'мьр бьдә бахче мьни һ'ькйати,
У мьна бьн дьле мьнда си у тә'ри,
Канйа һ'әбе аве вәхәм, нәбьм ти...

Ленинград
1964

* * *

Бежә: «мьн нъзкър шайире к'орда,
К'оба ви әрш бу, щя нәбу әрда».

Бежә: «әз ро бум нав н'өба вйә әрш,
У мьн сынщъранд һәр мәзил у фәрш».

Бежә: «ль нава әрше н'өба ви
һьм шәв у һьм ро әз бумә рөви,
Ль we мәзиле әз дькьм сәфәр,
Нә ньдуд һәйә, нә синор, нә сәр».

Ленинград
1965

* * *

Кӧ к'ава зэри ль мьн бу диһар,
Р'ӧжа бәхте мьн тәйиси к'ӧбар,
Чәме дьле мьн дәркәт кәнара,
Минани чәме ә'wле бьһара,
Же к'ьшйан кәзар дәлав у кани,
Кӧб данә шьере мьнә нурани.

Ленинград
1965

* * *

Бей н'об дъли думьстанә,
Вар, хелина мышк; мара:
Бей н'об дъли звььстанә,
Варе бәрфе, багәга.

Ле н'оба мьн рожа нәдир;
Тә'ва бьнар, һавине,
Әз бь н'обе паша, щангир
Р'у-һәwата ве дьне.

Ленинград
1964

* * *

Әв се р'ожә, әв се шәв
Чә'вем нәчунә сәр һәв,
Мьн к'аҗа хҗә нәдитйә,
Агьр дьле мьн к'әтйә.

Агре дьле мьни гөр
Венасяньн бә'р, бьһөр,
Бә'ре ль бәр заһабьн,
Бьшәҗьтьн кәвре бьн...

Ленинград
1965

* * *

Жанна, Жанна,
Бина тә йа
Гөлбахана,
Qамәта тә йа
Р'ьнана,
Мәша тә йа
Кар хәзала,
Кө чынгдыкын
Шах-шәтала

Ленинград
1964

* * *

Зэрие, чър'а тө мэлүли,
Көба к'ера тө һа қули,
К'е һ'әр'ьшанд дьле назьк,
К'е дьле тә кьрә к'ьзьк...
К'ане лавке тәйи к'өбар,
Е тәр'а да соз у қьрар,
Е рамуса сурте тәй сор,
Дәве тәйи мъжмьжки мор,
Хал у хьте нав гәрдәне,
Кәтани бе бәр бьнчәне,
Чаһа гөла нава дәште,
Мәри бинкә дәвса тәште.

Ленинград
1963

* * *

Гөла әһһа тәһә һазьк
Гәло чьма чьлмьси,
Гәло чьма әҠре тәри
Деме тәһ ро кьрнә си...

Дьбә әзи жь тә дурьм,
Кө тө дьки мькурие,
Йане дьле мьһи әһһи
К'әтйә һаһа мьж-тәриә...

Ленинград
1962

* * *

Әзе һылдым сазе хwәй зив,
Һәрәм чйа у зозана,
Бьминьм ти, бе нан у шив,
Кәта Мәйр бе арана.

Әзе һылдым сазе хwәй зив,
Бьбьм бьлбьл у машоq,
Бьстрем кәта шәв бьбә нив,
Кәта разе к'aw Мәйрок...

Ереван
1960

* * *

Әзе бақкым гөл—р'ьнана,
Бькым таше нэзар рэнги,
Бьдъм сәре к'ава к'обар
Бь дьле хwәй бэнги-бэнги,
Кө тьм гөлдә мина рое,
К'ән венәсә сәр леве нур,
Дьлда гөрбә һәрғав, тьме
Өшq у нөба бенәд у к'ур.

Ленинград
1961

* * *

Әзе һьлдъм саз у тәмбур
Һәрмә нава зәрие к'орда,
Гөркьм агре нөба хвә к'ур,
Зоре бьдъм лир у муса...
Әзе бежъм зәрия мьн ди,
Т'өнә, төнә тө әрда,
Мьн нәһиштйә тө әрд у щй,
Көла дайә сәр дәрда...
Әзе бежъм: кәвьр гьрия,
Кәвьр нәлия дәрде мьн,
Ах, әз бәхте вә к'аш һорйа,
Бежьн, к'ойә к'ава мьн?
Бәхте шәмә, бьдьн сальх,
Әзе к'әрба бьбәшьм,
Көбера һун бькьн қольх,
Чаре бькьн, дур нәчьм...

Ленинград
1961

* * *

Наве тәйи сосьн, рькан
Те жь бахче әвине,
Деме тәйи кәйат, нурщан
Р'ож у тәва һавине,

Чәве тәйә рәшә тәри
Шәвәк шәве әрәба,
Ван хальфин кәму әвин,
К'е шәв кәтә ре-дәрба...

Ах чьра хорт, чьра әвин
Жь дәрде тә дькәльн,
Ноли бьлбьл бь кәйр, кәмин
Тә рькане дьнәльн...

Ленинград
1962

* * *

Вэрэ, бьдэ пэсне зэря,
Жь эвине нэкэлэ,
Дьле шайир нэ полайэ,
Нэ кэсьнэ, нэ гөллэ.

Дьле шайир теле сазэ,
Сазе мөнбэт, эвине,
Көба өса тэк гөл дьдэ
Ль нав бахче жийине

Көба өса—хэwна шэва
Бона дьле сар у сөр,
Көба өса төнэ тө щя,
Хенци дьле гэрм у гөр...

Ленинград
1962

БЪРЩА ЭВИНЕ

Дур нэрэ, нэе незик,
Незики көба мьн,
Көба мьн зйарэтэ,
Зйарэта лац амьн.

Бърща we бълндэ,
Бълндэ бенэсав,
Бенэсав мэзьнэ,
Мэзьнэ у пър к'ав...

Кэвре we зэрбабэ,
Зэрбабэ у балур,
Эw балур дьшхөлэ,
Дьшхөлэ чава нур...

Нура we пэнш дьдэ,
П'энш дьдэ эвине,
Эвине хальфи
Бь we те дитьне.

Дур һәрә, нәе һезик,
Незики һөба мьн,
Һөба мьн зйарәтә,
Зйарәта лап амьн...

Ленинград

1961

* * *

Нет у фькър, эзабе пър,
Миңа чэме лап кӧр, лап гӧр,
Бе дэлави у бе бьһӧр,
Чиӕ дьлда тенэ харе,
Дьшон, нашон, накьн чаре...
Тъм щиданэ кӧба йаре...

Ленинград
1965

* * *

Әз ныз дькым деме қәмәр,
Деме қәмәр у нубар,
Кө дьле мын дькын кәр-кәр,
Һәр зьвьстан у бьһар.

Әз ныз дькым шәве тәри.
Шәве тәри, тәристан;
Кө сәйр дькын әз у зәри
Чьқас сөрбә зьвьстан...

Ленинград
1964

* * *

Эз дьхазым wәки тәне
Эзбьм хwәйя у хөдан,
Синге кәвәр тәне мьңра
Бьбә мәзил у мәйдан.
Эз дьхазым Wәки тәне
Эз рамусьм деме гөл,
Тәне, тәне тә йа мьңби,
Мьң бьрәвьн хәм у кәл...

Ленинград
1965

* * *

Wәрә, руне, әзе җалдым, к'аШа бәнгй,
У чока тә бьра мьнра бьбә бәлги,
Кө қасәки дәре бина мьн әвдали,
У рәкәтбә дьле мьни кәл сәwдали.

Синге тәй хал, газ-гәрдәне морй, мьрщан
Мьнра бьбә әрше стәйр, бьбә ә'зман,
Ишьқ бьдә деме тәйи гәл кьнари,
Мина һиве, мина рожа нур у нари...

Ленинград
1965

* * *

Мын го: «досте, wэрэ эз тө һэрън бэр кэщ,
зйарэте,
Сонде бьхөн эз у төва дәсте бьре ахрэте,
Кө бэрктърбэ нөба мын, тэ һым жь пола
һым һэсьн,
Хwэзие биньн ль мын у тэ әвд у былбьл,
гөл, сосьн;
Р'амусане тэ агьри, деме тэй ро у мөкбэт,
Мынра әмрә, мынра сәбрә, әwә мынра кэщ.
зйарэт».

Ленинград
1964

МЫН ЗЭРИК ДИ

Мын зэрик ди ль соцаца гөл, гөлав,
Деме қәмәр чаҗа һива шәwқ, алав,
Кәне ширьн көр тәйиси леве наз,
Әҗе зэрие да мын әвин у сьлав...

Мын фьр'и һ'ьш, мын фьр'и дьл у сәwдә,
Әз нькарьм хәбәр бьдьм бь нәмдә...
Бәр чәве мын тәристанә у думан,
Бой қәмәре дьле рәбән те щандә..

У мын тьре нав шәһәре сәwt, қижин
Т'ө кәс төнә хенщи зәрйа к'аw, қизин,
Т'өнә бьлбьл, төнә машоқ, әвиндар,
Хенщи дьле мыни шәwат у к'ьзин...

Тълбис
20/1—1963

* * *

Әвина мьн, мөкбәта мьн
Т'әне тәи, к'аҗа қәмәр,
Мәрәза мьн у дәрде мьн
Т'әне тәи, рожа фәнәр.

Мьразе мьн, кәзрәта мьн
Т'әне тәи, һорйа әрша,
Ахина мьн, к'әсәра мьн,
Т'әне тәи, нета ньша.

Тө гөла мьн, әзъм бьлбьл,
Тө нечири, әз нечирван,
Тө көба мьн, әзъм рөн, дьл,
Тө бина мьн, әзъм рьнан...

Т'ьлбис
22/IX — 1963

* * *

Леве тәйә шәрбәт-шәкър
Әзе көбе бьмьжьм,
Бой диндара тәйә к'орди
Әз бе сәүдә, бе ньшьм.

Зәнда тәйә к'арбарә зәр
Мьнра бәлги у бәрпал,
Шьере мьнр'а буйә дәвт'әр
Синг у бәре тәйи хал.

Ереван
1960

* * *

Чэв ль ренга әзиз йаре,
Дьл мьн нәлйа ингызаре,
Һәр дәқәке ль мьн бу сал,
Мьн дәрнәкәт тәва шәмал...

Дьл у щәгәр мьн бун щәмәд,
Тира нөбе дьле мьн кәт,
Ль мьн бьрйан сәwdә у ньш,
Мьн бу думан, тәри у мьж...

Ленинград
1961

* * *

Әу чәве тә рәш,
Деме тәй гөлгәш,
Әз һштым сәрхвәш,
Леве тә агьр,
Чәна тәйә кәр,
Ньш-ақыл мьн бьр.
Зьлфе тәйә мәр,
Ло әу синг у бәр
Дьл мьн крьнә кәр,
Бәжна тәйә һур,
Бәнгзе тәйә һур
Әз крьм шарур,
Лөтфе тәй алав,
Шәрбәт у гөдав,
Ль мьн тьм сьлав...

Ереван
1960

* * *

Заньм эзи шайярьм,
Тәне дьле мьн бэнги,
Заньм эзи бе пйрьм,
Сөра хвэ дькьм дэнгй.

Заньм к'ава демқәмәр
Қәст кәл дькә дьле мьн,
Ах, на, к'ава гәл, әсмәр
Буйә к'ана кәле мьн...

Шәв у роже бэнгимә
Ль сәр гәла к'ав, кәбар,
Шәв у роже әз тимә
Дур жь деме нур, нубар...

Ленинград
1964

* * *

Әзе чьбкьм чәве бәләк,
Кө бекөбьн, әвсәнә,
Әзе чьбкьм сурте тә хал,
Кө гәз-дәгмә ле һәнә.

Әзе чьбькьм бәжна тә кьн,
Бәжна назә гөровәр,
Кө шьндока шькенандйә,
Мина дара шин у тәр.

Әзе чьбкьм леве агьр,
Дәв-дьране тәйә тәр,
Кө гилеза дәве шьндок
Тәви чьлме кәтйә сәр.

Ереван
1960

* * *

Вәхте кӧ тә навиньм,
Мьн тьре эзи диньм,
Шьване сәре чиёмә,
Бәр баран у шьлиёмә.

Бе, гәло чйә кале тә,
Чь дьвежә дьле тә,
Тӧ мьн гәло бир тини,
Дьхази мьн бьвини...

Бежә, бежә, крава мьн,
Бежә, әзиз щана мьн.
Бежә, бира тә дькьм,
Бежә, тәк тә кьз дькьм...

Ленинград
1964

* * *

Нəрмә, нəрмә поре тә,
Ноли бәрфа чйае мә;
Нурә, нурә поре тә,
Ноли шәwqа рожа мә:

Нəхш-аwазә деме тә,
Ноли гөлед дəште мә.
Чь бьльндә бəжна тә,
Wəк чинара гөнде мә.

Ленинград
1965

* * *

Витә-шита чъвике,
Сәкьнйә сәр хелине,
Дәнг буйә сәда фице,
Ве шәбәқа һавине.

П'әнще роже мина тир,
Дьпәкьн ролате,
Ньтьрйә әрше нәдир,
Бйә рәвш хәмла дәwате.

Ва кәре пез мина мәр,
Дьшулькә бәрбь чие,
Хилина нериед кәвәр
Те тәв хөлина кание.

У шьвен какә-какә,
К'обар қоткьрйә к'олоз.
Р'ожә әзиз, бәхт чакә,
Дьли шайә, бе дәw-доз...

Тьлбис
1965

* * *

Диса тэлпә әвре рәш
Гели кьрә шәвәрәш,
Ньхамт сәре чией чил,
Чйа у бани кьрә дил,
Дәрхьст шуре хwәйи кер,
Агьр баранд жор у жер.
Кө бу ширқин сәр зәра,
Нәлин һат жь зьнара,
Чәма кьрә фурәфур,
Хөрин к'әтә гәлие кур,
Гелида бу зьмә-зьм,
Ахин, вахин, наләнал,
Тә тьре чйа һьлдышьн,
Чйанә жорда тенә хар...

Ереван
1960

* * *

Шәвәкә тәри,
Ғивәкә кәри,
Маләк иң бәри,
Лодәк сәр сәри,
Кәлбәк бәр дәри...

Ереван
1961

*
* * *

Тә вьр дитьнә шәве паизе,
Кө қәтран, р'эшһн вәк тәһһа дизе,
Кө мьж-думана қәр'ьсйә к'әдәр
Қәп'әчә дькә бажар'е нәдәр,
У чок дьк'өтә сәр дьле Нева,
Ба дьфитинә вәк қуше бе ва,
Бег'әмд дьлизә сәр сәре п'ела,
Дьһа гөр' дькә сазбәндйә тела,
Мьж думанер'а дьк'әвә щәнге,
У дьтәшинә тузке сәр занге,
Дькә зевәзев ль бәр п'әнщәре,
Наһелә ә'исан жь һөндөр' дәре.
Сөр' у сәқәма шәһәре бак'ур
Дьбрә, давежә ә'йһи мина шур...

Ленинград
1964

Ч А Р И Н Э

Н'оба мьн окианэ,
Qör'нада we бьжи,
Шайа мьн—комунизм—
Э'мре ша у т'ьжи...

Ленинград
1962

Qафсэqэт дьвен: «бьра бьбэ шэр',
Бэсэ хwэйкьн баруте һа тэр'»,
Ле әw ньзаньн зэрпа атоме
Дьнйае хьравбэ,— а әвә к'эдәр...

Ленинград
1964

Щарке Фәқи һат хәвна мьн,
Го: «Зар зани бәйтана мьн,
Р'ьнд бьзанби дәрде мьләт,
Т'әзә ф'мки те жана мьн...»

Ленинград
1964

Мьн диһар бу щарқе Хайам,
Го: «шаирр'а ә'мьр к'ьлам,
К'ьлама т'ам һ'әсавкә кем,
К'ьлама кем һ'әсавкә там.

Ленинград
1964

Наве Барзани кө дьбһем тьмшар,
Дьле мьн дьбә гольстан, бьһар,
Заньм К'ордьстан we ә'сә чебә,
Алт'ьндарйа к'өрд әз дькьм бауар...

Ленинград
1965

Дьнйа һәйә ә'йни щьнәт,
Ә'вде сәрр'әш тьм ле мьнәт,
Һ'әтани ә'вд пе дьһ'әсә,
Һәw дьһнер'ә һ'өндөр' дәрк'әт.

Ленинград
1964

Шõхла чуйи бефәйдәйә,
Нәкә хәм у хыйала,
Шõхла чуйи пашда нае,
Бәсә, нәк'әв мьтала.

Ленинград
1961

Жь шолане һ'әта қәбре
Ә'исан р'ешийә, әви сәр ре,
Ғаж пе нинә к'и һьндаве
Мьрьне бе, пева дәре.

Ленинград
1965

Ө'исан һэйә т'эк могаще бэдәшһе,
Ә'исан һэйә тэк могаще әшq, шайе,
Ө'исан һэйә тэк могаще һыш, аqыл,
Сәре тәви наве мер у мерхасһе.

Ленинград
1964

Мьн гөләк дит ль нав мерге
Qөрчьми бу дәрпа зәрге,
Го, малхьрав, тәзә һати,
Иди мьн һат бае мәрге.

Ленинград
1965

Чьqас гъли hatә сәр зар,
Мьн нькарбу бежъм т'ощар,
Чьqас гъли мьн даqортанд,
У дьл мьн бу сефил у жар.

Ленинград
1964

Мьнр'а дьвежън: ә'мьр зәлалә минани аве,
Бе хоф у сөрә, һәрә бемьнәт тө бьдә наве,
Дьвем, кә р'астә, чьә сәбәб, мә'ни у гәло
Шайир у зана т'әв фә'мнәкьрьн ә'мьр һәр
гәве?..

Ленинград
1965

Бь чэ'ваки һ'эму бәнда шьветәке тө нәнһер',
Бәндә һэйә мина р'уви, бәндә һэйә мина шер,
Р'уви бьһел у дур һәр'ә, же хер гөнә,
зырар те,
Бь бьрати, бьре четър, пыште бьдә пышта шер'

Ленинград
1965

Хайам, әз бәни, мьнр'а дьвежьн —нахви
шәраве,
Мьн жи мина тә шәрав вәдьхар т'ым
дәwsа аве,
Дьл у шәраве һ'ьш, сәwда мьн бьр, ә'щевә
дьһйа,
Ә'щева бь сөр', wәрә тө бьдә щава ве щаве.

Ленинград
1965

Сал дьмдерэ
Аш дьһерэ,
Аш ашванра
Аһа херэ.

Т'ьлбис
1964

Дьвен: бе нбб э'мьр мэлүлэ,
Бәнде бе һәвал э'мьрда қулэ,
К'а сәда былбьл бе гөл к'әнге те,
Т'әк бина былбьл бь гөле дәрте.

Ленинград
1965

Ба ч'ьрэк бър, у дар гърйа,
Го, әвләдәк ль мьн бърйа,
Хвәзыл дәвса мьрна әвләд
Дарбър' к'ока мьн бьбър'йа...

Ленинград
1964

Гөләк шин бу ль сәр қәие,
Дур жь бьлбьл, гөл, һешнайе,
Го, тәнебун р'аст мьрьнә,
Ә'мьр т'өнә бей шин, шайе.

Ленинград
1965

Дьһһа бь дәмә, дьһһа бь хәмә,
Иро щәм тәмә, меване тәмә,
Қәнщһа хвә бькә, қәнщһи дьһһинә,
Бьзан, хьрави тәр'а жи хәмә.

Ленинград
1965

Әһһсан һәйә ә'һһни мури,
Шәв у роже хвәда гори,
Һ'әта мьрьһ ле нәбә қир,
Же һаминә к'ар у т'ьвдир.

Т'ьлбис
1964

Кӧ метрое һылдыкшы́м у дате́м,
Заньм, э'мьр тьм дык'ышә мина чем,
Кәта һәмә, эзи навда чьлкәкьм,
Бьбьм, нәбьм, т'ӧ кем набә мәша чем.

Ленинград
1965

Бьһар у гӧл,
Сәда бьлбьл
Т'әзә дыкьн
Әвина дьл...

Ленинград
1961

Сазе кание,
Мьґаґе бе
Щаһьл дькьн
Т'эбийэта де...

Ленинград
1961

Дьло, дьле мьни тэщал,
Тө пэй к'ава ґәмэр бьк'ал,
Неч'ира хвэ тө бэр'нэдэ,
Тө нечирван, әвэ хэзал...

Т'ьлбис
1963

Гөле шарке готә гөле:
— Чьқас мә бе бае көле,
Мә меванбә былбьле йар,
Диса рое ль мә һьле...

Тьлбис
1963

Р'амусанә мэлһ'әма дьл,
Бь we дьжин былбьл у гөл,
Зэрие, вэрә тә р'амусьм,
Мә бьр'эвьн хйал у көл...

Тьлбис
1963

Гөл у зәри тен һымбәре
Нав хасбахче нур баһаре,
Дьқирина бьлбьле қул,
Мьн ә'вдали дьл те харе...

Тьлбис
1963

Ло-ло дьло, тәйре бе ши.
Тө пәй к'ава қәмәр нәчи,
Төе бьһ'әли, төе бьқәли,
Мина бьлбьл төе бьбә'щи.

Тьлбис
1963

У һәр бһар, у һәр бһар тō тей,
Ноли кōба, ноли эшқа тэв бей,
Тōи баһар, тōи кōлилк у сосьн,
Т'әне тōи, тәне тōи һ'ōба мьн.

Ленинград
1961

Ах, ч'э'ве р'эш, ах ч'э'ве р'эш эз кōштъм,
Вэлате дур у хэрибие эз һиштъм,
Бэжна назьк, бэжна сосьн у р'ьһ'ан
Дьл мьн сотьн у к'эрба ван эз һ'эляам.

Ленинград
1961

Тә го: «Ҡыҙдыҡым тә бы дьл у щан,
Ҡыба мә шәрбәт, дьли мә финщан,
Бежә мьн, гәло чь бу сөр, мә'ни,
Тә шәрбәт зу р'ет, шкенанд финщан...»

Ленинград
1965

Жанна, тә жани, жана дьле мьн,
Жанна, тә щани, щана гөле мьн,
Ҡәрке мьн бирки, эзе тьм бежьм:
«Жанна, тә к'ани, к'ана кәле мьн...»

Ленинград
1965

Ло-ло дьло, тэйре һәве,
Тө бьдә пәй гозәл кәве.
Кәва тә чу, т'әне майи,
Жь т'абәте наки хәве.

Тълбис
1963

Эз, кәва хвә дөһ ван чаха
К'этын к'еф у һ'әнәка,
К'ава мьн дин, р'ьнда әвин
Бь хәбәра к'ер мьн да...

Ленинград
1961

Өвө хорие, өвө зэрие нат н'оба мьн хвэра
бьр,
We эз дамэ бэр хэнцэра дьл у сэре мьн
жекьр,
Сэбэб к'и бу, сэбэб к'и бу, гэло к'и бу, гэло к'и?
— Малхьрабо, тө нызани н'але дьле хвэй
бэнги...

Ленинград
1961

К'эла мьн т'эжийэ у дьле мьн бэ'р,
Ль мьн дьн'элын ньм шан, ньм шэгэр,
Эз кө дьн'ер'ьм деме Жанна нур,
Зарем нагэр'э, ах, т'өнэ хэбэр...

Ленинград
1965

Шько щарке готә зәрие:
Дьня ль мьн дожа тә'рие,
Кө навиньм тә дәцәке,
Хәрибьм ль чол, сәфәрие...

Ленинград
1964

Ғей тө, чәлте мьни чәвал,
Ғей тө, чәлте өлм у дәрса,
Кө тө мьнр'а буйи һәвал,
Жь мьн р'әвин лир у муса...

Ленинград
1961

СЭРЭЩЭМ

	Р'у
Дэнге э'мьр	3
Кэдадхана бэхте дьняе	
Wэгэне мьн	5
Ленйн	7
Бэр шалаше	8
Сэкьнимэ	9
К'ьлама мьн	10
Бэрбь дэwран у дьняед нэдиһар	11
Эскэре Сор у пирэдекэ к'өрд	15
Абас, б'ьра	19
Жь мьн п'ьрсин	20
Сайат-Нова	22
Эз бумэ	24
Эзе бьстрем	25
Тө бьнвисэ	26
Дэwэта гөнд	27
Б'ьре ширьнт'ьр чь һэйэ	29
	103

Мала бе зар	30
Дәфе сьпй	31
Кэзар бьһаред рэнгин	32
Заротийа мьн	33
Тэрщьмэчийа «Мэм у Зина» Анмәде Ханира	35
Ә'мьр, рөке мьн Таһарә	36
Маһаре мьнра	37

Дьле бэнги

О, чьқас хwәшә	38
Әз ньз дькьм	40
Дьле бэнги	41
Тө гөли	43
Навкелға к'аw	44
Созе зәрие	45
Мьнра дьвен	47
Гөзәл зәрие әз бум меван	48
Тө һур нәкә	49
Бежә	50
Кө к'ава зәри ль мьн бу диһар	51
Бей көб дьли қумьстанә	52
Әв се рожә	53
Жанна	54
Зәрпе	55
Гөла әнийа тәйә назьк	56
Әзе һьлдьм сазе хwәй зив	57

Әзе бақкым гөл-р'ькана	58
Әзе һылдым саз у тәмбур	59
Наве тәйи сосьн, р'ькан	60
Wәрә, бьдә пәсне зәрйа	61
Бьрща әвине	62
Нет у фькьр	64
Әз кьз дькым деме қәмәр	65
Әз дьхазьм	66
Wәрә, р'уне	67
Мьн го	68
Мьн зәрик дй	69
Әвина мьн	70
Леве тәйә шәрбәт-шәкьр	71
Чәв ль ренга әзиз йаре	72
Әw чәве тә рәш	73
Заньм әзи шайирьм	74
Әзе чьбкым	75
Wәхте кө тә навиньм	76
Нәрмә, нәрмә поре тә	77
Wитә-wита чьвике	78
Диса тәллә әwре рәш	79
Шәвәкә тәри	80
Тә вьр дитьнә шәве паизе	81

Чарина

Көба мьн окианә	82
Qафсәqәт дьвен	82
Мәрвәә бона мьн	83

Саз у кълам шэки нибэ	83
Дэм башишк бу	84
Эз шарэке сэр Пегасе хэйло чумэ әрше әзмин	84
Шарке Фәқи һат хәвна мьн	85
Мьн диһар бу шарке Хайам	85
Наве Барзани	86
Дьһиа хэйә әһни шьнәт	86
Щөхла чуйи бефәйдәйә	87
Жь щолане кәта қәбре	87
Әһсан хэйә тәк моташцә бәдәһйе	88
Мьн гөләк дит ль нав мерге	88
Чьқас гьли һатә сэр зар	89
Мьһра дьвежьн	89
Бь чәвәки	90
Хайам, әз бәни	90
Сал дьмдерә	91
Дьвен: бе көб әмьр мәлулә	91
Ба чьқәк бьр	92
Гөләк шин бу ль сэр қәйе	92
Дьһиа бь дәмә	93
Әһсан хэйә әһни мури	93
Кө метрое һьлдькшьм у датем	94
Бьһар у гөл	94
Сазе кание	95
Дьло дьле мьни тәщал	95
Гөле шарке готә гөле	96

Р'амусанэ мэлкэма дьл	96
Гөл у зэри тен һымбэре	97
Ло-ло дьло, тэйре бе щл	97
У һэр бьһар, у һэр бьһар тө теи	98
Ах, чэве рэш	98
Тэ го	99
Жанна, тө жани, жана дьле мьн	99
Ло-ло дьло	100
Эз, кэша хвэ	100
Эве һорие, эве зэрие	101
Кэла мьн тьжийэ	101
Шько щарке готэ зэрие	102
Һей тө, чэлте мьни чэвал	102

Шькое Нэсэн
Т'эмбуре к'орда

Р'едактор у коректора контрол Э. У. Бэкоева
Шькьлкеш Л. Манасарян
Р'едакторе бэдэwэтийе Ан. Гаспарян
Р'едакторе техникйе Он. П'аниккян

ВФ 10905

Тэмбэ 997

Тираж 500

Т'эслими нэшърхане кьрьнэ 23/VI 1965
Бона чапкьрьне натйэ долкьрьне 16/VIII 1965
К'агэз 70×92¹/₃₂ Бэлге мэнгэне 3,37
Бэлге нэширэте 1,7

Қимэт 9 к.

Нэшърхана 1 йа сэрwертйа сэнайа полиграфейэ
сэрэкэйэ комитеа пресаейэ дэwлэте рэх Совета Ми-
нистред Р'еспублика Эрмэнистанейэ Советийэ
Сосиалистие

INSTITUT KURDE DE PARIS

ENTRÉE N° 841

ЦИМЭТ 9 КОП.

"Найастан"